

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-409/04
Бања Лука, 23.05.2006. године**

У И М Е Н А Р О Д А

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Стаке Гојковић, као председника вијећа, Петра Бајића, Биљане Томић, Драгослава Лукића и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиље Фабрике столова и столица Л., коју заступа Д. Б., адвокат из Б., против туженог Б. Е. из Б., ради отказа уговора о коришћењу стана, одлучујући о ревизији тужиље против пресуде Окружног суда у Б. бр. Гж-636/03 од 20.08.2004. године, на сједници одржаној 23.05.2006. године, донио је

П Р Е С У Д У

Ревизија се усваја, пресуда Окружног суда у Б. бр. Гж-636/03 од 20.08.2004. године се преиначава тако што се жалба тужиље уважава, првостепена пресуда Основног суда у Л. бр. П-171/02 од 24.04.2003. године се преиначава и суди:

Отказује се уговор о коришћењу стана закључен између туженог Б. Е. из Л. и ЈКГП Е. из Л., по којем је тужени носилац станарског права на двособном стану у Л., површине 61,47 м², те се обавезује тужени да се са лицима и стварима исели из предметног стана и преда га у посјед тужиљи, све у року од 30 дана од дана правоснажности пресуде под пријетњом извршења.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у Л. бр. П-171/02 од 24.04.2003. године одбијен је тужбени захтјев тужиље за усвајање отказа уговора о коришћењу стана између туженог Е. Б. из Л. и ЈКГП Е. из Л., по коме је тужени носилац станарског права на двособном стану у Л., површине 61,74 м², те да се обавезе да са свим лицима и стварима се исели из предметног стана и преда га у посјед тужиоцу уз накнаду трошкова поступка, све у року од 15 дана по правоснажности пресуде под пријетњом извршења.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Б. бр. Гж-636/03 од 20.08.2004. године жалба тужиље је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Тужиља ревизијом побија другостепену пресуду због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, с приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати другом вијећу другостепеног суда на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Републички јавни тужилац се није изјаснио о поднесеној ревизији.

Ревизија је основана.

У тужби тужиља захтјевом тражи да се према туженом усвоји отказ уговора о коришћењу стана закључен између ње и ЈКГП Е. из Л. по којем је тужени носилац станарског права на двособном стану у Л., површине 61,74 м² уз обавезу да се тужени са лицима и стварима исели и предметни стан преда у посјед тужиљи.

Наконведеног поступка првостепени суд је утврдио: да је предник тужиље предузеће у друштвеној својини за прераду дрвета Ф. Ј. Ш. из Л., рјешењем број 2093/90 од 11.05.1990. године тужени додијелио на коришћење предметни стан, који је са СИЗ-ом становања Л. 20.03.1991. године под бројем 39/91 закључио уговор о његовом коришћењу; да је по захтјеву туженог за споразумни престанак радног односа код предника туженог овај донио рјешење о споразумном престанку радног односа са 04.05.1992. године под бројем 387/92 од 21.08.1992. године; да није спорно међу странкама, да је тужени коришћење предметног стана напустио 21.08.1992. године када је прешао у Б. гдје се запослио у Фонд ПИО у Б. и да је са С. Ц., сином Р. из Л. 15.09.1992. године закључио уговор о постанарском односу, којим је тужени, као носилац станарског права на предметном стану овом дао на коришћење дио стана-једну собу величине 20 м², који ће плаћати накнаду за коришћење стана Фонду становања Л.; да није спорно да је на основу рјешења Јавног фонда ПИО у Б. број 01-73/14 од 07.01.1994. године добио на коришћење трособан стан у Б., површине 86 м², и да је са Општинским друштвеним фондом за изградњу и одржавање стамбено-пословних просторија, уређења и коришћења грађевинског земљишта Б., закључио уговор о коришћењу тог стана под бројем 261 од 22.03.1994. године; да је правоснажном пресудом Основног суда у Б. број I.9/94-II од 28.02.1994. године, разведен брак између туженог и супруге му Е. рођ. Г. М., и да су њихова млдб. дјеца Б. рођ. 1980. године и С. рођ. 1983. године повјерена мајци на чување, васпитање и издржавање; да је рјешењем првостепеног суда број Р1-1136/00 од 10.07.2000. године предлагатељица Е. рођ. Г. М., бивша супруга туженог, одређена за јединог носиоца станарског права на трособном стану у Б., површине 86 м²; да је правоснажном пресудом првостепеног суда П-107/98 од 01.03.1999. године одбијен тужбени захтјев туженог Б. Е. којим је у тој парници тражио предају у посјед спорног стана од стране Ц. С., а усвојен противтужбени захтјев овог као противтужиоца да је на спорном стану стекао станарско право што да је тужилац противтужени Е. Б. дужан признати и трпјети да се на основу ове пресуде код надлежног стамбеног органа у Л. изврши закључење оговора о коришћењу предметног стана са првотуженим Ц. С.; да је одлуком Комисије за имовинске захтјеве расељених лица и избјеглица број 483-4748-1/1 од 01.05.2001. године потврђено да је 01.04.1992. године тужени био носилац станарског права на спорном стану и да је иста Комисија одлуком Р.483-4748-1/1-90-689 од 28.05.2002. године одбила као неоснован захтјев тужиље за поновно разматрање наведене одлуке те Комисије; да је на основу закључка о дозволи извршења Министарства за избјеглице и расељена лица Одсјек Л. број 05-050-2106/00 од 19.03.2001. године, дана 22.04.2002. године принудним извршењем тужени уведен у посјед спорног стана у којем је до тада становао Ц. С.; да је тужени са бившим супругом М., од 04.09.1992. године пријављен са пребивалиштем у Б.; да је одлуком Комисије за провјере законитости закључених и обновљених уговора за утврђивање права на обнову уговора о коришћењу стана привременом кориснику, при Министарству за избјегла и расељена лица, Одсјек у Б., број 05-050-03-Р-81/02/В.Н/ надовјера од 12.09.2002. године, Е. М. законити привремени корисник стана у Б. и да испуњава услове за надовјеру уговора закљученог између ње и ОЈДП Г. Б. дана 01.08.2000. године под бројем 2017, за коришћење стана у Ул., површине 86 м², власништво Јавног фонда за пензијско и инвалидско осигурање; да је тужени у земљишним књигама првостепеног суда у земљишно-књижном извадку 13 К.О. К. уписан као сувласник са 1/10 дијела на некретнинама уписаном у А листу (пописном листу).

Налазећи да је тужени као привремени корисник стана у Б. од 1994. године до 2000. године и да је у смислу одредби члана 10. Закона о измјенама и допунама Закона о престанку примјене Закона о коришћењу напуштене имовине („Сл. гласник РС“, број 12/99) имао статус избјеглог и расељеног лица, као и да су одредбом члана 19. Закона о измјенама и допунама Закона о престанку примјене Закона о коришћењу напуштене имовине („Сл. гласник РС“, број 13/02) стављене ван снаге одредбе Закона о стамбеним односима које регулишу отказ уговора због некоришћења стана

дуже од шест мјесеци, нижестепени судови су закључили да је неоснован захтјев тужиље за отказ уговора о коришћењу предметног стана туженом због некоришћења дуже од шест мјесеци и одбили тужбени захтјев.

Оваква одлука није правилна.

Одредбом члана 47. став 1. Закона о стамбеним односима („Сл. лист СР БиХ“, број 14/84 до 36/89 и „Сл. гласник РС“, број 19/93, 22/93, 12/99 и 39/99, у даљем тексту:ЗСО), прописано је, да се отказ уговора о коришћењу стана носиоцу станарског права може дати и кад он и чланови његовог породичног домаћинства, који су са њим заједно становали, престану да лично користе стан непрекидно дуже од 6 мјесеци, а за то вријеме су боравили у земљи или иностранству, изузев у случајевима који су наведени у тачки 1. до 6. овог члана.

Одредбом члана 2. Закона о измјенама и допунама ЗСО, који је ступио на снагу 13.04.1999. године, допуњен је чланом 47. став 1. ЗСО тако што је додата тачка 7. којом је прописано да се не може дати отказ уговора о коришћењу стана носиоцу станарског права уколико је он живио на другом мјесту, односно као расељено лице након 30.04.1991. године до дана ступања на снагу овог Закона, а лица која су своје станове напустила након 30.04.1991. године сматрају се избјеглицама и расељеним лицима у складу са Анексом VII Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, осим ако се не докаже да су напустили своје станове из разлога потпуно невезаних за сукоб.

Дакле, наведеном допуном члана 47. став 1. ЗСО, установљена је оборива законска претпоставка да се лица која су своје станове напустили након 30.04.1991. године сматрају избјеглицама, односно расељеним лицима, са одговарајућим правима која из таквог статуса произилазе, односно да носилац станарског права који је био одсутан из тог стана, за кога се докаже да га је напустио, из разлога „невезаних за сукоб“ нема такав статус и да се у таквом случају према њему може правоваљано усвојити отказ уговора о коришћењу стана према наведеној одредби члана 47. став 1. ЗСО, ако он и чланови његовог породичног домаћинства, који су заједно са њим становали у том стану престану га користити дуже од 6 мјесеци.

Из чињеница утврђених током поступка пред првостепеним судом, које нису ни спорне међу парничним странкама, да је по захтјеву туженог за споразумни престанак радног односа, тужиља 21.08.1992. године донијела рјешење о споразумном престанку радног односа туженом са 04.05.1992. године када је са Фондом ПИО у Б. засновао радни однос на неодређено вријеме и септембра 1992. године се преселио са породицом гдје су наставили да живе, да је од Фонда ПИО у Б. рјешењем од 07.01.1994. године добио на коришћење трособан стан у Б. за који је закључио уговор о његовом коришћењу 22.03.1994. године, да је правоснажном пресудом Основног суда у Б. од 28.02.1994. године разведен брак са супругом Е. рођ. Г. М. која је рјешењем првостепеног суда Р1-1136/00 од 20.07.2000. године одређена за јединог носиоца станарског права на наведеном стану у Б., и да је Комисија за избјеглице и расељена лица Одсјек у Л. по одлуци Комисије за имовинске захтјеве расељених лица и избјеглица од 01.05.2001. године, туженог увела у посјед спорног стана у Л. дана 22.04.2002. године, произилази да је тужени својом вољом одлучио да му због заснивања радног односа код Фонда ПИО у Б., споразумно престане радни однос код тужиље са 04.05.1992. године када се са породицом преселио да живи у Б., гдје је током 1994. године од Фонда ПИО у Б. добио на коришћење трособан стан у Б. у који се по уговору о његовом коришћењу уселио са породицом, дакле, он је невезано за ратне сукобе у бившој СР БиХ добровољно напустио коришћење предметног стана током септембра 1992. године и није га користио све до 22.04.2000. године када је уведен у посјед спорног стана по одлуци Министарства за избјега и расељена лица Одсјек у Л. а на основу одлуке Комисије за имовинске захтјеве расељених лица и избјеглица.

У односу на закључак нижестепених судова да је туженом примјеном одредби члана 10. Закона о измјенама и допунама Закона о коришћењу напуштене имовине („Сл. гласник РС“, број 12/99) признат статус избјеглог и расељеног лица и по одлуци Министарства и избјегла и расељена

лица Одејек у Л. спорни стан у враћен у посјед 22.04.2002. године, треба рећи да се у овом случају ове одредбе не могу примјенити, јер је, а како је већ речено, тужени својом вољом одлучио да се због заснивања радног односа у другом граду-Б. са породицом током септембра 1992. године преселио да ради и живи, па према томе он је невезано за ратне сукобе у бившој СР БиХ напустио коришћење спорног стана.

Нижестепени судови су правилно утврдили чињенично стање, али су погрешно примјенили материјано право, када су одбили захтјев за отказ уговора о коришћењу спорног стана због некоришћења дуже од 6 мјесеци и за предају у посјед спорног стана. Стога је на основу одредби члана 250. став 1. у вези с одредбом члана 456. став 2. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 58/03 до 74/05) ревизија тужиле усвојена и одлучено као у изреци.

Предсједник вијећа
Стака Гојковић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писаранице
Амила Подрашчић

Filename: Rev04-0409.doc
Directory: D:\My Documents\WEB\sofija\veb stranica\gotovo
Template: C:\Documents and Settings\sasa.risojevic\Application
Data\Microsoft\Templates\Normal.dot
Title: ВРХОБНИ СУД
Subject:
Author: Korisnik
Keywords:
Comments:
Creation Date: 5/8/2007 11:58:00 AM
Change Number: 3
Last Saved On: 6/21/2007 11:34:00 AM
Last Saved By: milan.vjestica
Total Editing Time: 159 Minutes
Last Printed On: 6/29/2007 10:29:00 AM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 4
Number of Words: 1,961 (approx.)
Number of Characters: 10,022 (approx.)